

Profesyonel ve rekreatif bale dansçılarının bale kavramına ilişkin metaforik algıları¹

Figen Gönül¹ Pınar Güzel Gürbüz²

¹YL Öğrencisi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Manisa, Türkiye E-mail: figengonulbale@gmail.com

²Prof. Dr., Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Manisa, Türkiye, E-mail: pinar.guzel@cbu.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın temel amacı, profesyonel ve rekreatif bale dansı yapan öğrencilerin bale dansı kavramına yönelik metaforik algılarının karşılaştırılmasıdır. Araştırma kapsamında profesyonel rekreatif bale dansçıları arasından ölçüt (kriter) örnekleme seçimi yoluyla seçilmiş 25 katılımcının bale dansı kavramına yönelik metaforik algıları, metafor sorusu kullanılarak toplanan veriler ışığında incelenmiştir. Bu katılımcıların 11'i profesyonel, 14'ü ise rekreatif olarak bale sporu ile uğraşmaktadır. Araştırmaya katılan profesyonel ve rekreatif bale dansçılarının bale dansı kavramına ilişkin sahip oldukları algıları ortaya çıkarmak amacı ile her birine "Bale yapmak.....benzer. Çünkü; ....." cümlesi verilerek bu cümleleri tamamlamaları istenilmiştir. Araştırmada nitel analiz yöntemlerinden betimsel ve içerik analiz yöntemleri kullanılmıştır. Elde edilen veriler, bilgisayar ortamına aktarılmış ve Nvivo for Windows programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Katılımcıların demografik bilgilerinin değerlendirilmesi amacıyla nicel analiz yöntemi kullanılmış, bu bulgular frekans ve karşılaştırmalı tablolar şeklinde sunulmuştur. Katılımcılar bale kavramına yönelik 17 farklı metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar; Uçmak, güneş ışıkları, nefes almak, yürüme, ruh, fotoğraf çekilme, rüya, çiçek yaprağı, cimnastik yapma, disiplin, özgürlük, vücudun çalışması, mutluluk, dans etme, yol, naziklik, yeni dünya şeklinde elde edilmiştir. Bu araştırma sonucunda rekreatif bale katılımcılarının gerek fiziksel, gerek sosyal gerekse psikolojik alanlarda önemli kazanımlar elde ettikleri görülmektedir. Bu nedenle özellikle çocuk yaşlarda ebeveynlerin çocuklarını bale dansına yönlendirmeleri öneri olarak sunulmaktadır.

Received : 10.07.2024

Accepted: 03.10.2024

Published: 25.10.2024

Anahtar Kelimeler

Bale, metafor, profesyonel bale dansçısı, rekreatif bale dansçısı

Professional and recreational ballet dancers' metaphorical perceptions of the concept of ballet

Abstract

The main purpose of this study is to compare the metaphorical perceptions of professional and recreational ballet dancers towards the concept of ballet dance. Within the scope of the research, the metaphorical perceptions of 25 participants selected from among professional recreational ballet dancers through purposive sampling were examined in the light of the data collected using the metaphor technique. Of these participants, 11 were professional and 14 were recreational ballet dancers. In order to reveal the perceptions of the professional and recreational ballet dancers participating in the study about the concept of ballet dance, each of them was given the sentence "Doing ballet is similar to ..... Because; ....." and they were asked to complete these sentences. Descriptive and content analysis methods, which are qualitative analysis methods, were used in the study. The data obtained were transferred to the computer environment and analysed using Nvivo for Windows software. Quantitative analysis method was used to evaluate the demographic information of the participants, and these findings were presented in the form of frequency and comparative tables. The participants produced 17 different metaphors for the concept of ballet. These metaphors were as follows: flying, sunlight, breathing, walking, spirit, being photographed, dream, flower petal, gymnastics, discipline, freedom, body work, happiness, dancing, path, gentleness, new world. As a result of this research, it is seen that recreational ballet participants have made significant gains in both physical, social and psychological areas. For this reason, it is suggested that parents should direct their children to ballet dance, especially at an early age.

Corresponding author

Pınar Güzel Gürbüz
(pnruguzel@yahoo.com).

Keywords

Ballet, metaphor, professional ballet dancer, recreational ballet dancer.

How to cite: Gönül, F. & Güzel-Gürbüz, P. (2024). Profesyonel ve rekreatif bale dansçılarının bale kavramına ilişkin metaforik algıları. *Education Science and Sport*, 6 (2), 19-31.

¹ Figen Gönül'ün "Rekreatif bir etkinlik olarak bale kavramına ilişkin metaforik algılar: İzmir ili örneği" başlıklı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

GİRİŞ

Günümüzde insanların günlük hayatlarında bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde yaşamlarını zorunlu ve arta kalan zaman dilimi olarak planlama gereksinimleri toplumları yakından ilgilendiren bir süreç haline almıştır. Bu bağlamda zorunlu gereksinimlerini karşıladıktan sonraki zaman diliminde yapmak istedikleri serbest zaman faaliyetleri önemini hızla arttırmıştır. Giderek sanayileşen ve kitlesel üretim ile tüketime yönelen ülkelerde, insan emeği gücünün yerini makineleşme süreci olarak 21.yüzyılda insanlara daha az çalışma, daha fazla serbest zaman ortamı sağlamıştır (Ağduman, 2014). Serbest zamanları en iyi şekilde değerlendirebilme adına rekreasyon kavramının ön plana çıktığı söylenebilir. Modern anlamda profesyonel ve gönüllü bir çalışma alanı olan rekreasyon, kişi için pek çok önemli ihtiyacı karşılayan, işten bağımsız kendi içinde değerli olan insanın kendisini, dolu ve mutlu hissettiği bir yaşam aracıdır. Rekreasyon, günümüzde birçok anlamın yüklendiği ve kapsamına çok çeşitli aktivitelerin alındığı sıkça söylenen bir kavramdır (Karadağ, 2013). Rekreasyon pasif ve aktif veya ferdi olarak sporlara, kültürel etkinliklere, tabiat veya insan tarihinin değerlendirilmesine gezilere, eğlencelere, zevk veren olaylara, resmi olmayan eğitime katılmayı içerir (Haines ve Fortman, 2008).

“Bireyin hareketlerle iç dünyasını dışa yansıtması, kendini anlatma ve ifade etme sanatıdır” (Cantekin, 2011) şeklinde tanımlanabilen dans insan yaşamında çok önemli bir yere sahiptir. Bu önem, dansın serbest zamanlarda insanı eğlendiren bir unsur oluşundan ziyade, bir iletişim biçimi olmasından kaynaklanmaktadır. İlk insandan günümüze kadar, tüm insanlar dans yoluyla duygu, düşünce, tecrübe ve bilgilerini aktarmış, dansı bir ifade aracı olarak kullanmışlardır. Günümüzde popülerliğini koruyan bir aktivite bütünü olarak karşımıza çıkan dans olgusuna bireylerin yaklaşımı araştırma konularında yerini almaya başlamıştır. Bale dansı motor becerileri en komplike ve estetik kombinasyonlar halinde ve tekrarlı bir şekilde açığa çıkartmayı gerektiren bir gösteri dalıdır (Guss-West ve Wulf, 2016). Bu noktadan yola çıkarak; dans kavramına metaforik anlamda açıklık getirme amacıyla yapılan bu çalışma kapsamında değerlendirmeler yapılmıştır (Yanık, 2010).

Bu çalışmanın temel amacı, bale dansı kavramına metaforik anlamda açıklık getirmek için İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi Konservatuvarı Bale Bölümü ortaokul öğrencileri ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı özel bale okulları ortaokul öğrencilerinden rekreatif bale dansı yapanların metaforik algılarının karşılaştırılmasıdır. Çalışmanın ikincil amacı ise çalışmaya katılım gösterenlerin bale dansına ilişkin oluşturdukları metafor örneklerini incelemek ve katılımcıların bu dansla ilgili düşüncelerini belirlemektir. Bulduğumuz yüzyılda geçerliliğini devam ettiren bir faaliyet şeklinde kendisini gösteren bale dansı olgusuna kişilerin bakış açısı araştırmalarda yer bulmaktadır. Araştırmadan elde edilen bulguların bale dansı kavramına yönelik yapılmış araştırmalara ve bale dansı kavramının metaforik belirteçlerini açıklayan çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada; nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılarak olgu bilim (fenomenolojik) deseni kullanılarak karşılıklı görüşme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Fenomenolojik yaklaşım bireysel evrenin araştırılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Bu yaklaşımın temelini bireysel tecrübeler oluşturmaktadır. Burada araştırmacı katılımcının kişisel (öznel) tecrübeleri ile ilgilenmekte, bireyin algılamaları ve olaylara yükledikleri anlamları incelemektedir (Baş ve Akturan, 2008).

Evren ve Örneklem

Araştırma evreninin belirlenmesinde nitel araştırma örneklem belirleme yöntemlerinden ölçüt (kriter) örnekleme seçimi yapılmıştır. Bu yöntem, önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Araştırma amacına uygun ölçütler (rekreatif ve profesyonel bale ile uğraşan olmak, yaş grubu) araştırmacı tarafından oluşturulmuştur (Marshall & Rossman, 2014).

Araştırmanın evrenini rekreatif ve profesyonel olarak bale dansı yapan bireyler oluştururken, örnekleme ise rekreatif ve profesyonel olarak bale dansı yapan 25 katılımcıdan meydana gelmektedir. Araştırmanın örnekleme, İzmir ili Dokuz Eylül Üniversitesi Konservatuar Bölümü ortaokul öğrencileri ile Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı özel bale okulları ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Bu katılımcıların 11'i profesyonel, 14'ü ise rekreatif olarak bale sporu ile uğraşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı hazırlanırken, katılımcıların sahip oldukları algıları ortaya çıkarmada metaforların bir araç olarak kullanıldığı çalışmalar incelenmiştir. İlgili araştırmalara dayanarak, bu araştırmada da Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıf katılımcılarına, "Bale yapmak.....benzer. Çünkü; ....." ifadesinin yazılı olduğu görüşme formu verilmiş ve metafor kavramı katılımcılara açıklanarak bu sorunun cevaplandırılması istenmiştir. Çalışma grubuna metaforlarını aktarmaları için talep ettikleri doğrultuda süre verilmiştir. Ayrıca araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu ile demografik bilgiler belirlenmiştir. Araştırma için Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan gerekli izinler alınmıştır.

Tablo 1.

Araştırmaya katılan katılımcılara ilişkin kişisel bilgiler

Katılımcı	Bale Yapma	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Anne Eğitim Durumu	Baba Eğitim Durumu	Bale Dışında Spor Yapma Durumu	Bale Yapma Süresi
R1	Rekreatif	Kız	12	6.sınıf	Üniversite	Üniversite	Yapıyor	7 yıl
R2	Rekreatif	Erkek	10	5.sınıf	İlkokul	İlkokul	Yapıyor	2 ay
R3	Rekreatif	Kız	10	5.sınıf	Üniversite	Üniversite	Yapmıyor	2 yıl
R4	Rekreatif	Kız	13	8.sınıf	Lise	Lise	Yapmıyor	10 yıl
R5	Rekreatif	Kız	13	8.sınıf	Üniversite	Lise	Yapmıyor	10 yıl
R6	Rekreatif	Kız	11	5.sınıf	Üniversite	Ortaokul	Yapmıyor	7 yıl
R7	Rekreatif	Kız	12	7.sınıf	Lise	Üniversite	Yapmıyor	6 yıl
R8	Rekreatif	Kız	11	5.sınıf	Üniversite	Üniversite	Yapıyor	2 yıl
R9	Rekreatif	Kız	14	8.sınıf	Lise	Üniversite	Yapıyor	9 yıl
R10	Rekreatif	Kız	12	6.sınıf	Lise	Üniversite	Yapıyor	7 yıl
R11	Rekreatif	Kız	11	6.sınıf	Üniversite	Üniversite	Yapmıyor	8 yıl
R12	Rekreatif	Kız	10	5.sınıf	Lise	Lise	Yapmıyor	4 yıl
R13	Rekreatif	Kız	12	6.sınıf	Üniversite	Üniversite	Yapmıyor	5 yıl
R14	Rekreatif	Kız	11	6.sınıf	Üniversite	Lise	Yapmıyor	5 yıl
P1	Profesyonel	Erkek	11	5.sınıf	Lise	Lise	Yapmıyor	3 ay
P2	Profesyonel	Erkek	10	5.sınıf	Lise	Lise	Yapmıyor	6 ay
P3	Profesyonel	Kız	11	6.sınıf	Üniversite	Lise	Yapmıyor	3 yıl
P4	Profesyonel	Kız	11	6.sınıf	Lise	Lise	Yapmıyor	5 yıl
P5	Profesyonel	Kız	12	7.sınıf	Üniversite	Üniversite	Yapmıyor	7 yıl
P6	Profesyonel	Kız	10	5.sınıf	Üniversite	Üniversite	Yapmıyor	4 yıl
P7	Profesyonel	Kız	10	5.sınıf	Lise	Üniversite	Yapmıyor	5 yıl
P8	Profesyonel	Kız	10	6.sınıf	Üniversite	Lisansüstü	Yapıyor	6 yıl
P9	Profesyonel	Kız	11	6.sınıf	Üniversite	Üniversite	Yapmıyor	6 yıl
P10	Profesyonel	Erkek	12	7.sınıf	Lise	Lise	Yapmıyor	5 yıl
P11	Profesyonel	Erkek	12	7.sınıf	Lise	Üniversite	Yapmıyor	6 yıl

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin analiz sürecinde katılımcıların demografik bilgilerinin değerlendirilmesi amacıyla frekans ve karşılaştırmalı tablolar şeklinde bulgular sunulmuştur. Nitel araştırma sürecinde ise elde edilen metafor verileri, bilgisayar ortamında düz yazı haline getirilerek Nvivo for Windows programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Nitel verilerin çözümlenmesinde, görüşme yapılan katılımcılar "R1/P1, ..., R14/P11" şeklinde kodlanmıştır. Güvenirliği arttırma sürecinde Cohen'in "Kappa istatistiği" kullanılmıştır. Araştırmanın güvenirliliğini arttırma için Cohen Kappa testinden yararlanılmıştır. Kappa testi iki veya daha fazla gözlemci arasındaki uyumun güvenilirliğini ve kategorik maddelerin değerlendirilmesinde iki gözlemci arasındaki uyumu ölçen istatistiktir. Kappa değeri +1 olduğunda iki gözlemci arasında mükemmel uyum olduğunu gösterirken, -1 değeri iki gözlemci arasındaki uyumsuzluğun mükemmel olduğunu, eğer kappa değeri 0 bulunursa, bu iki gözlemci arasındaki uyumun şansa bağlı olabilecek uyumdan farklı olmadığını belirtir (Kılıç, 2015). Araştırmada, kodlayıcılar arasındaki uyum olarak, güvenilirlik hesaplaması sonucunda kappa değeri $r = 0.83$ bulunmuştur. Hesaplanan değer, kodlayıcılar arasında çok iyi düzeyde uyum olduğunu göstermektedir.

BULGULAR

Aşağıda, araştırma kapsamında katılımcıların demografik özelliklerinin karşılaştırıldığı bulgular yer almaktadır.

Tablo 2.

Katılımcıların eğitim durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet/Sınıf	Ortaokul 5. sınıf		Ortaokul 6. sınıf		Ortaokul 7. sınıf		Ortaokul 8. sınıf		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kız	6	30.0	9	45.0	2	10.0	3	15.0	20	100.0
Erkek	3	60.0	0	0.0	2	40.0	0	0.0	5	100.0
Toplam	9	36.0	9	36.0	4	16.0	3	12.0	25	100.0

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin %30'u (n=6) 5. sınıf, %45'i (n=9) 6. sınıf, %10'u (n=2) 7. sınıf, %15'i (n=3) 8. sınıf olmak üzere toplam (n=20)'dir. Erkek öğrencilerin %60'ı (n=3) 5. sınıf, %40'ı (n=2) 7. sınıf olmak üzere toplam (n=5)'dir.

Tablo 3.

Katılımcıların yaşlarının cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet/Yaş	10 yaş		11 yaş		12 yaş		13 yaş		14 yaş		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kız	5	25.0	7	35.0	5	25.0	2	10.0	1	5.0	20	100.0
Erkek	2	40.0	1	20.0	2	40.0	0	0.0	0	0.0	5	100.0
Toplam	7	28.0	8	32.0	7	28.0	2	8.0	1	4.0	25	100.0

Tablo 3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin yaşlarına göre; kız öğrencilerin %25'i (n=5) 10 yaşında, %35'i (n=7) 11 yaşında, %10'u (n=2) 12 yaşında, %10'u (n=2) 13 yaşında, %5,0'i (n=1) 14 yaşındadır. Erkek öğrencilerin %40'ı (n=2) 10 yaşında, %20'si (n=1) 11 yaşında, %40'ı (n=2) ise 12 yaşındadır.

Tablo 4.

Katılımcıların anne eğitim durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet/Anne Eğitim	İlkokul		Lise		Üniversite		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Kız	0	0.0	7	35.0	13	65.0	20	100.0
Erkek	1	20.0	4	80.0	0	0.0	5	100.0
Toplam	1	4.0	11	44.0	13	52.0	25	100.0

Tablo 4 incelendiğinde araştırmaya katılan kız öğrencilerin annelerinin %35'i (n=7) lise, %65'i (n=13) üniversite mezunudur. Erkek öğrencilerin annelerinin ise %20'si (n=1) ilkököl, %80'i (n=4) lise mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 5.

Katılımcıların baba eğitim durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet/Baba Eğitim	İlkokul		Ortaokul		Lise		Üniversite		Lisansüstü		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kız	0	0.0	1	5.0	6	30.0	12	60.0	1	5.0	20	100.0
Erkek	1	20.0	0	0.0	3	60.0	1	20.0	0	0.0	5	100.0
Toplam	1	4.0	1	4.0	9	36.0	13	52.0	1	4.0	25	100.0

Araştırmaya katılan öğrencilerin babalarının eğitim durumlarına göre; kız öğrencilerin babalarının %5'i (n=1) ortaokul, %30'u (n=6) lise, %60'ı (n=12) üniversite, %5'i lisansüstü mezunudur. Erkek öğrencilerin babalarının ise %20'si (n=1) ilkököl, %60'ı (n=3) lise, %20'si (n=1) üniversite mezundur

Tablo 6.

Katılımcıların bale dışında spor yapma durumlarının cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet/Bale dışında spor yapma	Bale sporcusu		Bale ve diğer sporlar		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Kız	15	75	5	25	20	100
Erkek	4	80	1	20	5	100
Toplam	19	76	6	24	25	100

Tablo 6 incelendiğinde araştırmaya katılan öğrencilerin bale dışında spor yapma durumlarına göre; kız öğrencilerin %75'i (n=15) bale dışında spor yapmadığını, %25'i (n=5) bale dışında spor yaptığını, erkek öğrencilerin ise %80'i (n=4) bale dışında spor yapmadığını, %20'si (n=1) bale dışında spor yaptığını belirtmiştir. Spor yapanların tercih ettikleri spor dallarının Cimnastik, Buz Hokeyi, Masa Tenisi ve Voleybol olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Tablo 7.

Katılımcıların bale dışında yaptıkları sporların cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet/ Bale Dışında Yapılan Spor	Voleybol		Buz hokeyi		Cimnastik		Masa tenisi		Spor Yapmayan		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Kız	2	10.0	0	0.0	2	10.0	1	5.0	15	75.0	20	100.0
Erkek	0	0.0	1	20.0	0	0.0	0	0.0	4	80.0	5	100.0
Toplam	2	8.0	1	4.0	2	8.0	1	4.0	19	76.0	25	100.0

Araştırmaya katılan öğrencilerin bale dışında yaptıkları sporlara göre; kız öğrencilerin %10'u (n=2) Voleybol, %10'u (n=2) Cimnastik, %5'i (n=1) Masa tenisi ile uğraşırken, %75'i (n=15) bale dışında bir spor ile uğraşmadığını belirtmişlerdir. Erkek öğrencilerin ise %20'si (n=1) Buz hokeyi yaparken, %80'si (n=4) spor yapmıyor şeklinde ifade de bulunmuştur (Tablo 7).

Tablo 8.

Katılımcıların bale yapma amaçlarının cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyet/ Baleyi Profesyonel Olarak veya Rekreatif Amaçlı Yapma Durumu	Profesyonel (p)		Rekreatif (r)		Toplam	
	n	%	n	%	n	%
Kız	7	35.0	13	65.0	20	100.0
Erkek	4	80.0	1	20.0	5	100.0
Toplam	11	44.0	14	56.0	25	100.0

Araştırmaya katılan öğrencilerin baleyi profesyonel veya rekreatif amaçlı yapma durumlarına göre incelendiğinde; kız öğrencilerin %35'i (n=7) profesyonel, %65'i (n=13) rekreatif amaçlı; erkek öğrencilerin ise %80'i (n=4) profesyonel, %20'si (n=1) rekreatif amaçlı olarak bale ile uğraştıklarını belirtmiştir (Tablo 8).

Profesyonel ve Rekreatif Katılımcıların Metaforlarının Değerlendirilmesi

Bale dansını profesyonel olarak yürüten katılımcıların çalışmaya yönelik metaforik algıları çevre faktörlerinden etkilenme ve ruhsal açıdan çeşitli evrelere ayrılan yaşamları süresince; sabır, eğlence, rahatlama, özgürlük, mutluluk, mükemmellik, cesaret ve emek, fizyolojileri ile elde ettikleri çerçevesinde ise fiziksel zorluk ve fiziksel ihtiyaç metaforları olarak belirtilmiştir.

Bale sporunu kazanç amacı gütmeyen, devamlılık zorunluluğu olmadan, kişiyi tazeleyen ve çevresiyle etkileşimini sağlayan bir zaman geçirme şeklinde yürüten katılımcıların çalışmaya yönelik metaforik algıları; psikolojik ve ruhsal elde ettikleri çerçevesinde kendini iyi ifade edebilme, eğlence, disiplin, mutluluk, eğlenme, emek, dikkat, rahatlama, tutku, özgürlük, sevgi, duygusallık ve güven, fiziksel elde ettikleri çerçevesinde ise fiziksel zorluk, fiziksel iyi oluş ve fiziksel ihtiyaç kategorileri olarak belirtilmiştir.

Araştırmaya katılan "R" grubu 7 katılımcının "Bale yapmak.....benzer. Çünkü; ..... " cümlesine yanıtları incelendiğinde her katılımcı ayrı bir metafor kullanmıştır. R grubu 7 katılımcının "Bale yapmak.....benzer. Çünkü; ..... " cümlesine yanıtları incelendiğinde P grubunda çoğunlukla kullanılan "uçmak" metaforu bir katılımcı

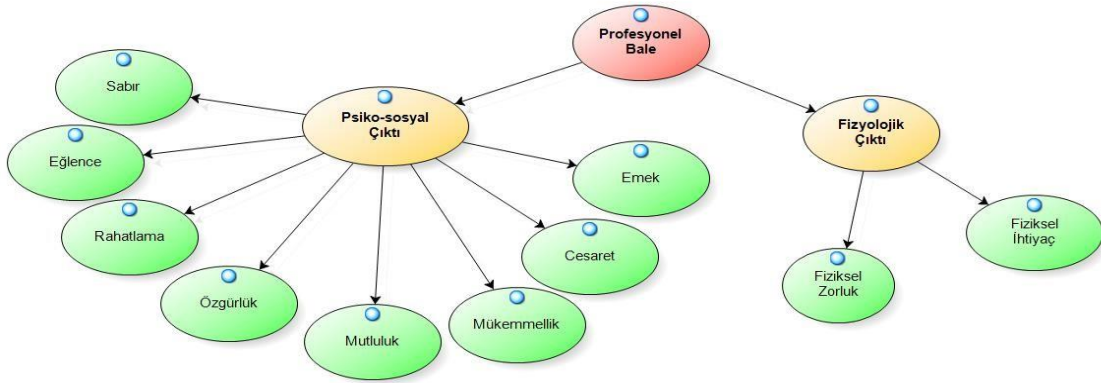
tarafından kullanmıştır. Araştırmaya katılan “P” grubu 11 katılımcının ise “Bale yapmak... benzer. Çünkü; .....” cümlesine yanıtları incelendiğinde ana tema kodu (1) olan “uçmak” metaforu daha çok kullanılmıştır.

Tablo 9.

Metaforların ortaya çıkan kodları

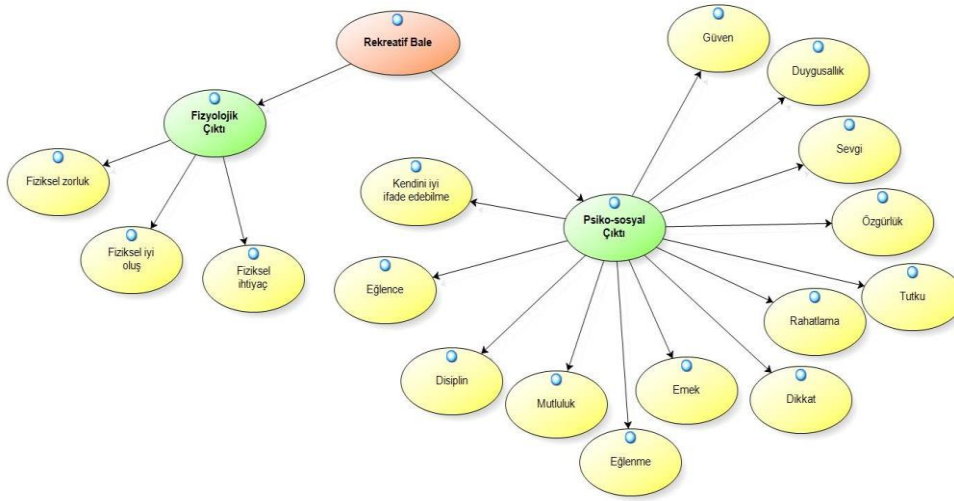
Kod	Kod sayısı
Uçmak	6 (P1,P2,P6,P8,P9,R10)
Güneş ışıkları	1 (P3)
Nefes almak	1 (P4)
Yürüme	1 (P5)
Ruh	2 (P7,R9)
Fotoğraf çekilme	1 (P10)
Rüya	1 (P11)
Çiçek yaprağı	1 (R1)
Cimnastik yapma	1 (R2)
Disiplin	1 (R3)
Özgürlük	1 (R4)
Vücudun çalışması	1 (R5)
Mutluluk	1(R6)
Dans etme	3 (R7,R12,R14)
Yol	1 (R8)
Naziklik	1 (R11)
Yeni Dünya	1 (R13)

Tablo 9 incelendiğinde araştırmaya katılan P ve R grubu 25 katılımcının “Bale yapmak.....benzer. Çünkü; .....” cümlesine yanıtları incelendiğinde (6) “uçmak” metaforu, (3) “dans etmek” metaforu, (2) “ruh” metaforu kullanılmıştır.

Model 1. Profesyonel katılımcıların metaforik algı modeli

Bale sporunu profesyonel olarak yürüten katılımcıların çalışmaya yönelik metaforik algıları; psiko-sosyal kazanım çerçevesinde sabır, eğlence, rahatlama, özgürlük, mutluluk, mükemmellik, cesaret ve emek, fizyolojik kazanım çerçevesinde ise fiziksel zorluk ve fiziksel ihtiyaç metaforları olarak belirtmiştir. Metaforlar; kuş gibi uçmaya, havada uçmaya, Bale yapmak “Güneş ışıklarına benzer”, Bale yapmak “Nefes almaya benzer” dir.

Model 2. Rekreatif katılımcıların metaforik algı modeli

Çalışmanın analizinde ortaya çıkan bulgular model 1-2’de belirtilmiştir. Katılımcılara “Bale yapmak.....benzer. Çünkü; ” cümlesi verilerek bu cümleleri tamamlamaları istenilmiştir. Profesyonel (n=11) ve rekreatif (n=14) balerin ve baletlerin kendi el yazıları ile belirttikleri “bale yapmak” hakkındaki metaforik algılarına yönelik görüşleri; “Profesyonel bale yapmak” ve “Rekreatif bale yapmak” olarak iki tema altında toplanmıştır.

Bale sporunu rekreatif olarak yürüten katılımcıların çalışmaya yönelik metaforik algıları; psiko-sosyal kazanım çerçevesinde; kendini iyi ifade edebilme, eğlence, disiplin, mutluluk, eğlenme, emek, dikkat, rahatlama, tutku, özgürlük, sevgi, duygusalık ve güven şeklinde ifade edilirken, fizyolojik kazanım çerçevesinde ise fiziksel zorluk, fiziksel iyi oluş ve fiziksel ihtiyaç kategorileri olarak belirtmiştir. Ortaya çıkan metaforlar ise; Bale yapmak “Kırık camlar üzerinde yürüyüp gülümsemeye” benzer, Bale yapmak “kanatlanıp uçmaya” benzer, Bale yapmak “Ruhumdaki kelebeği çıkarmaya” benzer, Bale yapmak “Bulutların üstünde uçmaya” benzer, Bale yapmak “Gökyüzünde özgürce uçmaya” benzer, Bale yapmak “Fotoğraf çekilmeye” benzer, Bale yapmak “Rüya gibidir” benzer şeklindedir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırma bulgularının ilk aşamasının değerlendirilmesinde eğitim, yaş, aile eğitim, bale sporu ile uğraşma amaç ve diğer sportif etkinlikler gibi demografik değişkenler cinsiyet bağlamında ele alınmıştır. Bu bağlamda cinsiyet değişkeni bale sporu özelinde değerlendirilmiştir. Kalfa (2017), yapmış olduğu çalışmada, cinsiyete göre serbest zaman doyum düzeyleri karşılaştırıldığında, “psikolojik” ve “fizyolojik” alt boyut puanlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı; psikolojik ve fizyolojik alt boyutlarında erkek katılımcıların daha yüksek doyum düzeyine sahip olduğu sonucuna ulaşmıştır. Güngörmüş ve arkadaşlarının (2018) yapmış olduğu çalışmada, bireylerin cinsiyetlerine göre “psikolojik”, “eğitimsel” ve “sosyal” alt boyut puanlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılaştığı; Gökçe (2008) ise yapmış olduğu çalışmada, serbest zaman doyum düzeylerini cinsiyete göre incelemiş; “rahatlama” ve “fizyolojik” doyum alt boyutlarında anlamlı fark tespit ederken, diğer alt boyutlarda cinsiyete göre anlamlı farklılık olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Küçük Kılıç ve arkadaşları (2016) yaptıkları çalışmada ise, araştırma grubunun “psikolojik”, “eğitimsel”, “sosyal” ve “rahatlama” alt boyutunda kadın katılımcıların daha yüksek serbest zaman doyum düzeyine sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırmamız sonucunda ise kız katılımcı sayısının erkek katılımcılara göre fazla olduğu görülmektedir. Ulaşılabilen örneklem grubu ele alındığında kız öğrencilerin niceliksel fazlalığının bale dansının cinsiyet bağlamında tercih edilmesini de genellikle bu eğilimde olmasından kaynaklandığı görüşüne ulaşılmıştır.

Esentaş’ın (2012) çalışmasında belirtildiği gibi araştırmanın sonucunda elde edilen bulgulara bakıldığında, 13-15 ve 16-17 yaş gruplarında serbest zaman etkinliklerine katılımları yüksektir.

Araştırmada 10-14 yaş grubundaki katılımcılar ele alındığından araştırma sonuçları kesitsel olarak benzerlik taşımaktadır.

Kardaş'ın (2015) çalışmasında serbest zamanların değerlendirilmesinde çevre kadar etkili başka değişkenlerinde bulunduğu, bunların yaş ve cinsiyet faktörleri olduğu belirtilmiş olup, bireyin hangi yaşta olduğunun, o bireyin serbest zamanlarını hangi etkinlikleri yaparak geçirdiğini büyük ölçüde etkilediğini belirtmiştir. Bu araştırma sonuçlarında da bale sporu ile rekreatife ve/veya profesyonel uğraşı alanlarının olması söz konusu yaş grubunun serbest zaman değerlendirme eğilimlerindeki farklılıklar kaynaklı olması şeklinde açıklanabilir.

Özdiñç (2005) yapmış olduğu çalışmada sporun sosyalleşme sürecine olumlu katkılar sağladığı dolayısıyla, spor eğitimi alan bireylerin sosyalleşme sürecini daha etkin bir biçimde yaşayabilecekleri kaçınılmaz olduğunu belirtmektedir (Özdiñç, 2005). Yapmış olduğumuz çalışmanın sonuçlarıyla örtüşen diğer bir çalışma ise Şahan'ın (2007) çalışmasıdır. Çalışmanın örnekleminin geneli açısından sporun katılımcıların sosyalleşme düzeyleri üzerinde herhangi bir etkisinin olmadığını; ancak cinsiyet açısından bakıldığında sporun kadın katılımcıların sosyalleşmelerine katkı sağladığı belirtilmiştir. Üniversite katılımcılarının cinsiyet ayrımına göre, kadınların erkeklere göre sosyalleşme ve spor sosyalleşme düzeyinin yüksek olduğu görülmektedir. Kadınların sporun fiziksel ve biyolojik etkilerini bilmeleri, spor aktivitelerini mücadeleden çok beden ve ruhsal gelişimlerini destekleyen bir unsur olarak görmelerinden dolayı spor ve sosyalleşme düzeylerinin erkeklere göre daha yüksek olduğu söylenebilir (Şahan, 2007). Yapılan başka bir çalışmada ise kadınların serbest zamanlarında katıldıkları etkinliklerin spor yoluyla sosyalleşmelerinde erkeklere göre daha yüksek düzeyde oldukları tespit edilmiştir (Theberge, (2000), Abraham (1998) Akt. Şahan, 2007).

Çalışmaya yaşları 10-14 yaşları arasında değişen 11 profesyonel ve 14 rekreatif olmak üzere 25 balerin dahil edilmiştir. Profesyonel balerinlerin çalışmalarına 6-8 yaşlarında başladıkları bilinmektedir (Burckhardt, 2011). Farklı danslar yapan bireylerin yaş kategorilerine göre öz-yeterlik ve özgüven düzeylerinin anlamlı olarak farklılaştığını belirlemiştir (Kline, 2012; Acuner, 2012). Koch vd. (2015) yaş ortalaması 22 olan otizmli örneklem üzerinde yaptıkları ayna modelini kullandıkları çalışmada; dans hareketlerinin sosyal beceri, vücut ve öz-farkındalık ve psikolojik iyi oluş hali ile anlamlı ilişkisi olduğu bulunmuştur. Ancak çalışmada yaş değişkeni ile sosyal beceri düzeyi arasında bir ilişki bulunmamıştır. Cruz-Ferreira vd. (2015) yaratıcı dans programının, 65-80 yaş aralığındaki kadınların fiziksel sağlık ve yaşam memnuniyeti üzerinde anlamlı etkisi olduğunu belirlemişlerdir. Araştırmamıza katılan katılımcıların %56'nın 10 ve 12 yaşlarında oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Sekiz yıllık eğitimi kapsayan bale eğitimine erken yaşlarda başlanır. Ancak 11-12 yaşından önce klasik bale müfredatını içeren egzersizler, kemikleri yumuşak olarak tanımlanabilecek çocuklarda fiziksel hasara neden olabilir (Serbescu ve diğ.,2006). Çocukların gelişimini etkileyen ırk, kalıtım, beslenme gibi faktörler de dikkate alınarak bale eğitimine başlama yaşı farklılık gösterir. Örneğin Avrupa'nın kuzeyinde 9-12 olan buyaş sınırı güneyinde 8-10 yaşa iner (Çekin ve diğ., 1995). Literatür değerlendirildiğinde çalışmamıza katılan bale sporcularının yaşlarına göre serbest zaman etkinliklerine düzenli katılımlarının fiziksel, sosyal ve toplumsal kazanımları ile uyumluluk göstermektedir.

Ünver (2016) üniversite katılımcılarının öz yeterlik düzeyleri ile oyun, dans müzik motivasyon seviyelerinde anlamı olan ve olumlu bir bağlantı bulunmuştur. Özevin-Tokinan ve Bilen (2011) yaratıcı dans aktivitelerinin özgüven, beden dili, dansa ilişkin öz yeterlik ve dans performansını anlamlı düzeyde etkilediğini belirlemişlerdir. Karacan ve arkadaşları (2003) kaynaştırma eğitimi alan eğitilebilir zihinsel engelli çocukların dans eğitimi ile özgüven kazanabilecekleri, daha fazla sosyalleşerek akranlarıyla daha olumlu ilişkiler geliştirebilecekleri kanısına varmışlardır. Park (2008) doktora çalışmasında gerçekleştirdiği vaka çalışmasında dans sınıflarının, özellikle işitme engelli olan bireylerin dostça bir ortam oluşturmaları açısından kullanılabilecekleri duygusal ve fiziksel çevre niteliği taşıdığını vurgulamıştır. Ahmad ve Ganaie (2015) orta öğretim katılımcılarının özgüven düzeylerini araştırmışlar ve katılımcılarda güven eksikliği bulunduğunu ve katılımcıların amaçlarını gerçekleştirmek için planladıkları hedeflere ulaşma konusunda özgüvene sahip olmadıklarını belirlemişlerdir. Kalafat ve Kıncal (2008) 1054 üniversite öğrencisi üzerinde yaptıkları araştırmanın sonucunda, beden imgesi memnuniyeti ve sosyal beceri düzeyleri arasında pozitif bir

ilişki olduğunu belirtmişlerdir. Yıldırım ve Özcan (2011) lisanslı olarak takım sporu ve bireysel spor yapan ortaöğretim katılımcıları ve spor yapmayan ortaöğretim katılımcıları üzerinde yaptıkları çalışmada, spor yapan katılımcıların toplumsal yetenek seviyelerinin yapmayanlara nispeten çok fazla olduğu neticesine ulaşmışlardır. Yerlisu Lapa ve Ardahan (2009), üniversite öğrencilerinin serbest zaman etkinliklerine katılımlarını engelleyen önemli faktörlerden birinin de, “ders yoğunluğu” olduğunu belirtmişlerdir. Göral (2010), üniversite eğitimi süresince fiziksel aktivitelere ve spora katılımın hızlı bir şekilde azaldığına dikkat çekmektedir.

Araştırmaya katılan katılımcıların %25'inin bale dışında spor ile uğraştıkları ve %65'i baleyi rekreatif (hobi) amaçlı yaptıkları, erkek katılımcıların ise %80'inin bale dışında spor yapmadıkları bulunmuştur. Ergun (2017) benzer şekilde sosyal latin dansları ile ilgilenen bireylerin dans etmeyen bireylere göre sosyal becerilerinin daha fazla olduğunu ifade etmiştir. Fiziksel etkinlikler, hareketli oyunlar ve dans aracılığıyla bireylerin ve özellikle çocukların kendilerini yeterli hissetmeleri sağlanacağı, bunun sonucunda olumlu bir benlik kavramı geliştirmelerine katkıda bulunabilecekleri ifade edilmektedir (MEB, 2007). Aşçı, (2004) fiziksel aktiviteye katılan bireylerin, katılmayan bireylere oranla daha olumlu fiziksel benlik algısına sahip olduklarını belirtmiştir. Alp ve Altınkaradağ (2014) okul öncesinde OrffSchulwerk ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi verilmesi aracılığıyla “kişilerarası iletişim becerileri”, “kızgınlık davranışlarını kontrol etme ve değişikliklere uyum sağlama becerileri”, “akran baskısı ile başa çıkma becerileri”, “kendini kontrol etme becerileri”, “amaç oluşturma becerileri”, “dinleme becerileri”, “görevleri tamamlama becerileri” ve “sonuçları kabul etme becerileri” sosyal becerilerinin daha fazla geliştiğini belirlemişlerdir. Türkcan (2016) dans hareket terapisi alan serebral palsili çocukların sosyal beceri düzeylerinin arttığını göstermiştir. Çalışmamız sonuçları değerlendirildiğinde bale dansı ile ilgilenen çocukların da benzer kazanımlara sahip olduğu bulgusu örtüşmektedir.

Bale sporunu profesyonel olarak yürüten katılımcıların çalışmaya yönelik metaforik algıları; psiko-sosyal kazanım çerçevesinde sabır, eğlence, rahatlama, özgürlük, mutluluk, mükemmellik, cesaret ve emek, fizyolojik kazanım çerçevesinde ise fiziksel zorluk ve fiziksel ihtiyaç metaforları olarak belirtmiştir. Bale sporunu rekreatif olarak yürüten katılımcıların ise çalışmaya yönelik metaforik algıları; psiko-sosyal kazanım çerçevesinde kendini iyi ifade edebilme, eğlence, disiplin, mutluluk, eğlenme, emek, dikkat, rahatlama, tutku, özgürlük, sevgi, duygusallık ve güven, fizyolojik kazanım çerçevesinde ise fiziksel zorluk, fiziksel iyi oluş ve fiziksel ihtiyaç metaforları olarak belirtmiştir. Araştırmamız da bale dansı yapanlar, serbest zamanlarının çoğunu aktif rekreasyonel etkinliklerle geçirmektedirler. Bale dansı yapanların serbest zamanlarını bu şekilde verimli geçirmesi tecrübe kazanmalarına neden olacaktır.

Bale, uzun ve zorlu antrenmanlara sahip, estetik kaygıların ve rekabetin oldukça yüksek olduğu dans ve spor çeşidi olarak karşımıza çıkmaktadır (Kadel,2000). Yetiş (2008) yaptığı araştırmasında ise sağlıklı arkadaş ilişkilerini geliştirebilen, karşısındakinin hakkına saygı duyan, uyumlu, başarılı ve anlayışlı bir ilişki içerisinde serbest zaman eğilimlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla yapıldığı belirtilmiştir. Yerlisu Lapa, Ağyar ve Bahadır (2012)'in yapmış oldukları çalışmada ise literatürde bireylerin serbest zaman aktivitelerine katılım sıklığı arttıkça, yaşam tatminleri ile sosyal aktivitelere katılımında arttığını belirten araştırmalar mevcuttur. Güngörmüş (2007), fizyolojik ve psikolojik sorunlarla başa çıkmada rekreasyonel aktivitelerin önemli rolü olduğunu belirtmektedir. Ayrıca Haase vd., (2004) yapmış oldukları bir araştırmada da serbest zaman etkinliklerine katılımın sonucunda beklenen sağlıklı olma ile ilgili faydasının önemli bir yerinin olduğu ortaya çıkmıştır. Çiçek vd., (2002)'de çalışmalarında serbest zaman aktiviteleri sayesinde fiziksel gelişme ve becerileri kabiliyetlerinin artmasının yanı sıra sosyal gelişmelerine de değinmiştir. Şahan, (2008)'da yapmış olduğu çalışmada bu araştırma sonucunu destekler niteliktedir. Bale dansı da katılımcıların serbest zaman aktivitesi olarak çalışmamızda değerlendirmeye alınmıştır. Tıp biliminde de serbest zaman etkinliklerinin katkısı vurgulanmaktadır (Büküşoğlu ve Bayturan, 2005). Eğitim de serbest zaman etkinlikleri araştırmamızda bale dansı olarak yapılmaktadır. Ayyıldız (2015) rekreatif dans faaliyetlerine katılan bireylerin serbest zaman tatmin düzeylerini incelediği araştırmasında; katılımcıların en yüksek serbest zaman tatmin puanını rahatlama, en düşük puanı ise fizyolojik alt boyutunda aldıklarını tespit etmiştir. Sönmezoğlu ve ark. (2014)' ile Beggs ve Elkins (2010) yürüttükleri serbest zaman tatmini araştırmalarında, rahatlama boyutunun en yüksek, fizyolojik

boyutunun ise en düşük düzeyde olduğu sonucuna varmışlardır. Bu bulgular araştırma bulgumuzla örtüşmektedir. Bale dansı ile katılımcılarının serbest zaman katılım motivasyonlarında hissettikleri tatmin düzeyleri ile olan ilişkisi “kendini iyi ifade edebilme, mutluluk, rahatlama, tutku, özgürlük, sevgi, duygusallık ve güven” kategorileri ile ortaya konmuştur. Sonuç olarak rekreatif bale katılımcılarının gerek fiziksel gerek sosyal gerekse psikolojik alanlarda önemli kazanımlar elde ettikleri görülmektedir. Bu nedenle özellikle küçük yaşlarda ebeveynlerin çocuklarını bale dansına yönlendirmeleri öneri olarak sunulmaktadır.

Conflict of Interest

The authors declared that there is no conflict of interest

Ethical Statement

This research was conducted with the decision of Manisa Celal Bayar University Social Sciences and Humanities Scientific Research and Publication Ethics Committee numbered 2018/16.

Financial support

This study has not received any contribution and/or support from any organisation or person.

Kaynaklar

- Acuner, A. (2012). *Farklı dansları yapan bireylerin çeşitli değişkenlere göre özgüven ve öz-yeterliklerinin karşılaştırılması*. (Yayın No. 321917) [Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Ağduman, F. (2014). *Üniversite öğrencilerinin boş zaman motivasyon ve tatminlerinin incelenmesi* (Yayın No. 379326) [Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Ahmad, A., Raish, M., Ganaie, M. A., Ahmad, S. R., Mohsin, K., Al-Jenoobi, F. I. & Alkharfy, K. M. (2015). Hepatoprotective effect of Commiphora myrrha against d-GalN/LPS-induced hepatic injury in a rat model through attenuation of pro inflammatory cytokines and related genes. *Pharmaceutical biology*, 53(12), 1759-1767. <https://doi.org/10.3109/13880209.2015.1005754>
- Alp, S. İ. & Altınkaradağ, A. (2014). Okul Öncesi Çocuklarda Montessori ve Orff Temelli Müzik Eğitimi Sonrası Sosyal Becerilerin Değerlendirilmesi. *Bilimsel Araştırma Projesi*, Namık Kemal Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi, Tekirdağ.
- Aşçı, F. H. (2004). Fiziksel benlik algısının cinsiyete ve fiziksel aktivite düzeyine göre karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 15 (1), 39-48.
- Ayyıldız, T. (2015). Rekreatif dans faaliyetlerine katılan bireylerin serbest zaman tatmin düzeylerinin incelenmesi (Yayın No. 399203) [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Kocabıyık, Ö. Ö. (2016). Olgubilim ve gömülü: Bazı özellikler açısından karşılaştırma. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6 (1), 55-66.
- Beggs, Brent A. & Elkins, Daniel J. (2010). "The Influence of Leisure Motivation on Leisure Satisfaction". *Faculty Publications-Kinesiology and Recreation*. 8. <https://ir.library.illinoisstate.edu/fpknr/8>
- Burckhardt, P., Wynn, E., Krieg, M. A., Bagutti, C. & Faouzi, M. (2011). The effects of nutrition, puberty and dancing on bone density in adolescent ballet dancers. *Journal of Dance Medicine & Science*, 15(2), 51-60.
- Büküşoğlu, N. & Bayturan, A. F. (2005). Serbest zaman etkinliklerinin gençlerin psiko-sosyal durumlarına ilişkin algısı üzerindeki rolü. *Ege tıp dergisi*, 44(3), 173-177.
- Cantekin, D. (2011). *Dansta kullanılan hareketle ilgili terimlerin incelenmesi* (Yayın No. 296126) [Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Cruz-Ferreria, A., Marmeleira, J., Formigo, A., Gomes, D. & Fernandes, J. (2015). Creative dance improves physical fitness and life satisfaction in older women. *Research on Aging*, 37(8): 837-855. <https://doi.org/10.1177/0164027514568103>
- Çiçek, S., Koçak, S. & Kirazcı, S. (2002). Beden eğitimi derslerinde çeşitli öğretmen ve katılımcı davranışlarının katılımcıların derse katılımındaki önemi ve sergileme sıklığı. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 4(4):12-13.
- Ergun, Ö. (2017). *Sosyal latin danslarının beden algısı, öz -yeterlik ve sosyal beceri üzerine etkisinin incelenmesi* (Yayın No. 470377) [Yüksek Lisans Tezi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez

Merkezi.

- Esentaş, M. (2012). *Serbest zaman etkinliği olarak uygulanan gençlik kamplarının program ve lider boyutunda analizi* (Yayın No. 455961) [Yüksek Lisans Tezi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Gökçe, H. (2008). *Serbest zaman doyumunun yaşam doyumu ve sosyo-demografik değişkenlerle ilişkisinin incelenmesi* (Yayın No. 248410) [Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Göksel, A. & Tomruk, Z. (2016) Akademisyenlerde stres kaynakları ile stresle başa çıkmada ve stres durumunda gösterilen davranışların ilişkisi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 20(2), 315-34.
- Göral, M. (2010). Examining the effects of intra-university training practices on the physical fitness of sedentary students. *Journal of Applied Sciences*, 3(2), 287-293.
- Guss-West, C., Hum, B. & Wulf, G. (2016). Attentional focus in classical ballet: a survey of professional dancers. *Journal of Dance Medicine & Science*, 20(1):23- 29.
- Güngörmüş, H. A. (2007). *Özel sağlık-spor merkezlerinden hizmet alan bireyleri rekreasyonel egzersize güdüleyen faktörler* (Yayın No. 225540) [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Güngörmüş, H.A., Serdar, E., Beşikçi, T. ve Dirilik, Y. (2018). *Fitness Merkezlerinden Hizmet Alan Bireylerin Serbest Zaman Doyumu ve Psikolojik İyi Oluş İlişkisi*, Uluslararası Rekreasyon ve Spor Yönetimi Kongresi, Bildiriler Kitapçığı,10-13 Mayıs, Bodrum/Muğla, 425-426.
- Haase, A., Staptoe, A., Sallis, J., F. & Wardle, J. (2004). Leisure time physical activity in university students from 23 countries: associations with health beliefs, risk awareness and national economic development", *Preventive Medicine*. 186. <https://doi.org/10.1016/j.ypmed.2004.01.028>
- Haines, D. J., Fortman, T. (2008). The college recreational sports learning environment. *Recreational Sports Journal*, 32, 52-61. <https://doi.org/10.1123/rsj.32.1.52>
- Kaba, İ. C. (2009). *Türkiye'deki üniversitelerde kampüs rekreasyonu'nun mevcut durumu ve kampüs rekreasyon modellemesi* (Yayın No. 236739) [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Kadel, N. J. (2000). Anthropometric measurements of young ballet dancers. *Journal of Dance Medicine and Science*, 9 (3-4), 84-90.
- Kalafat, T. & Kıncal, R.Y. (2008). Üniversite katılımcılarının beden memnuniyeti düzeyleri ile sosyal beceri düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 41-47.
- Kalfa, S. (2017). Spor bilimleri ve eğitim fakültesi katılımcılarının yaşam doyumu ve serbest zaman doyumunun incelenmesi (Uşak üniversitesi örneği) (Yayın No. 476465) [Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Karacan, Ç., Kaba, Z., Yenigün, Ö., Aydın, M. & Bayazıt, B. (2003). Kaynaştırma grubu ile eğitilebilir zihinsel engelli grubun ritim ve dans çalışmaları yoluyla beceri düzeylerinde meydana gelen değişimlerin incelenmesi. *İ.Ü. Spor Bilimleri Dergisi*, 11(3), 132-136.
- Karadağ, D. (2013). *Yüzme antrenörlerinin bir liderlik özelliği olan iletişim becerilerinin yüzücülerin motivasyonları üzerindeki etkileri* (Yayın No. 340873) [Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Karakuş, U. (2013). *Depremi yaşamış ve yaşamamış katılımcıların deprem algılarının metafor analizi ile incelenmesi*, *Doğu Coğrafya Dergisi*, 18(29), 97-116. <https://doi.org/10.17295/ataunidcd.31309>
- Kardaş, N. T. (2015). *Düzce ili sportif rekreasyon alanlarının haritasının çıkarılması ve örnek model oluşturulması* (Yayın No. 489808) [Doktora Tezi, Düzce Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Kılıç, S. (2015). Kappa testi. *Journal of Mood Disorders*, 5(3): 142-145
- Kline, K.L. (2012). Experiential Learning: Self-Efficacy of Students-Instructors in An Adapted Dance Program. Poster session presented at IUPUI Research Day, Indianapolis, Indiana.
- Küçük Kılıç, S., Lakot Atasoy, K., Gürbüz, B. & Öncü, E. (2016). *Rekreasyonel tatmin ve yaşam doyumu arasındaki ilişkinin incelenmesi*, *İstanbul Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, Cilt.6, 56-70.
- Marshall, C. & Rossman, G. B. (2014). *Designing Qualitative Research*. New York: Sage.
- Özdiñç, Ö. (2005). Çukurova Üniversitesi katılımcılarının sporun ve spora katılımın sosyalleşmeyle ilişkisi üzerine görüşleri, *Sportmetre Dergisi*, Sayı, 2. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000043
- Özevin, B. (2006). "Oyun, dans ve müzik" dersine ilişkin motivasyon ölçeği. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu (26-28 Nisan 2006). Denizli: Pamukkale Üniversitesi.
- Park, Y.H. (2008). A case study of effective dance instruction for the deaf (PhD dissertation, The University of Georgia), Athens.
- Serbescu, C., Flora, D, Hantiu, I., Greene, D., Benhamou, C.L. & Courteix, D. (2006). Effect of a six-month training programme on the physical capacities of Romanian school children. *Acta Paediatrica*, 95: 1258-1265.

- Sönmezoğlu, U., Polat, E. & Aycan, A. (2014). Gençlik merkezi üyeleri ve bazı değişkenlere göre serbest zaman tatmin düzeyleri. *International Journal of Science Culture and Sport*. Special Issue 1, 219-229. <https://doi.org/10.14486/IJSCS91>
- Şahan, H. (2007). *Üniversite katılımcılarının sosyalleşme sürecinde spor aktivitelerinin rolü* (Yayın No. 211047) [Doktora Tezi, Konya Selçuk Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Şahan, H. (2008). Üniversite öğrencilerinin sosyalleşme sürecinde spor aktivitelerinin rolü. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, (2), 248-266.
- MEB (2007). *Kişisel gelişim ders modülü*, MEGEP. Hayat boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (HBOGM).
- Türkcan, K. & Pişkin, E. (2016) "Ticaret anlaşmalarının türkiye'nin ihracat dinamiğine etkisi: yaygın ve yoğun ticaret" *Ekonomik Yaklaşım* 27(99), 17-55.
- Ünver, D. (2016). *Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Öğrenim Gören Katılımcıların Genel Öz Yeterlik İnançları İle Müzik, Dans ve Oyun Derslerine İlişkin Motivasyonlarının İncelenmesi* (Yayın No. 440466) [Yüksek Lisans Tezi, Konya Selçuk Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Yanık E. (2010). *Dans ve iletişim* (Yayın No. 273135) [Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi], Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Yıldırım,S., Özcan, G. (2011). Lisanslı olarak takım sporu ve bireysel spor yapan ile spor yapmayan ortaöğretim katılımcılarının sosyal beceri düzeylerinin karşılaştırılması. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Bolu, 2(23): 111-135. <https://doi.org/10.11616/AbantSbe.266>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (11. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık

EXTENDED ENGLISH SUMMARY

Introduction: Today, the concerns of people in their daily lives, which are closely related to the societies of the world and which people consciously or unconsciously plan their time outside the sleeping and sleeping process, and their work in the remaining time after meeting their compulsory needs can be gathered under the concept of leisure time activities. The main purpose of this study is to compare the metaphorical perceptions of professional and recreational ballet dance students on the concept of ballet dance. With the findings obtained from the research, it is thought that the research will contribute to the literature since there are no studies explaining the metaphorical markers of the concept of ballet dance and the studies on the concept of ballet dance are not found in the Turkish literature. **Method:** Within the scope of the research, the metaphorical perceptions of 25 participants selected through purposive sampling among professional (licensed, competed, participated in competitions, high level, experienced, ranked, etc.) and recreational (dancing for pleasure in their free time) ballet dancers were examined in the light of the data collected using the metaphor technique. In order to reveal the perceptions of the professional and recreational ballet dancers participating in the study about the concept of ballet dance, each of them was given the sentence "Ballet is similar to ..... Because; ....." and they were asked to complete these sentences. The metaphors developed by professional and recreational ballerinas and ballet dancers in their own handwriting were collected. These collected documents were evaluated. Descriptive and content analysis methods, which are qualitative analysis methods, were used in the study. The data obtained were converted into prose in computer environment and analyzed through Nvivo for Windows program. Quantitative analysis method was used to evaluate the demographic information of the participants and findings were presented in the form of frequency and comparative tables. **Findings:** The participants produced 17 different metaphors for the concept of ballet. The metaphors produced were grouped under 3 different conceptual categories considering their common characteristics. These are; flying, dancing and spirit. Participants were asked to complete the sentences "Ballet is like.... Because; "and asked to complete these sentences. The opinions of professional (n=11) and recreational (n=14) ballerinas and ballet dancers on their metaphorical perceptions about "doing ballet", which they stated in their own handwriting, were grouped under two themes: Recreational ballet and Professional ballet. The metaphorical perceptions of the participants who recreationally practice ballet sport were; self-expression, entertainment, discipline, happiness, fun, labor, attention, relaxation, passion, freedom, love, emotionality and trust within the framework of psycho-social gain, and physical difficulty, physical well-being and physical need metaphors within the framework of physiological gain. Metaphors; Ballet is similar to "walking on broken glass and smiling", Ballet is similar to "getting wings and flying", Ballet is similar to "letting the butterfly out of my soul", Ballet is similar to "flying on clouds", Ballet is similar to "flying freely in the sky", Ballet is similar to "taking a photo", Ballet is similar to "taking a picture", Ballet is similar to "like a dream". **Conclusion:** As a result of the content analysis, two models emerged. These models are presented as "integrated model of professional participants' metaphorical perceptions" and "integrated model of recreational participants' metaphorical perceptions". As a result of this research, it is seen that recreational ballet participants make significant gains in both physical, social and psychological areas. For this reason, it is suggested that parents should direct their children to ballet dance at an early age.